

ما يتعلّق بالنكاح

پرسش‌های مربوط به ازدواج

س/ ۱۱۷ / يوجد حديث يقول: إن الزواج هو تكملة نصف الدين، ولكن ماذا لو لم تحصل فرصة للزواج، فماذا يحصل بالنصف من ديني؟

پرسش ۱۱۷ :

حدیثی است که می‌فرماید: «ازدواج کامل‌کننده نیمی از دین است» ولی اگر امکان ازدواج فراهم نباشد چه می‌شود؟ برای نصف دین من چه اتفاقی می‌افتد؟

ج/ طالما كنت مؤمناً فدينك باقٍ لك إن شاء الله.

پاسخ:

تا هنگامی‌که مؤمن باشی ان شاء الله دینت برایت باقی خواهد بود.

س/ ۱۱۸ / هل يجوز لي أن أجيب بالتفاصيل سلباً أو إيجاباً عندما يسألني شخص عن امرأة يريد زواجها، وكذا عن الرجل عندما يتقدم لخطبة امرأة، وما هي الحدود المسموحة بها في بيان حال المسؤول عنه؟

پرسش ۱۱۸ :

آیا جایز است بنده در مورد توضیحات ازنظر سلبی یا ایجابی پاسخ بدhem؛ وقتی کسی از من در مورد خانمی بپرسد که قصد ازدواج با او را دارد و همچنین در مورد مردی، وقتی از خانمی خواستگاری کرده است. حدّ و حدود اجازه داده شده در مورد بیان وضعیت کسی که از او پرسش شده است چیست؟

ج/ يجوز الجواب سلباً وإيجاباً عن أوصاف وسلوك المسؤول عنه، ولكن لا يجوز أن تتكلم عن شخص بشيء مالم تكن على علم ومعرفة تامة بالأمر الذي تذكره.

پاسخ:

پاسخ ازنظر سلبی و ایجابی در مورد ویژگی‌ها و رفتار کسی که در موردهش پرسش شده، جایز است؛ ولی سخن گفتن در مورد چیزی از شخصی که اطلاعات و دانش کافی در موردهش وجود ندارد جایز نیست.

س/ ۱۱۹ من لديه زوجة هاشمية، هل يجوز له أن يتزوج بزوجة أخرى هاشمية أو عامية، زواجاً منقطعاً أو دائمًا؟

پرسش ۱۱۹:

کسی که همسر هاشمی دارد آیا جایز است بازن هاشمی یا غیر هاشمی دیگری ازدواج موقت یا دائم کند؟

ج/ يجوز.

پاسخ:

جایز است.

س/ ۱۲۰ أتّقدّم للزواج وأحب أن استفسر عن قيمة المهر في هذا الزمان حيث يجب أن يثبت مبلغ مقدم الصداق ومؤخر الصداق في العقد الرسمي في المحاكم الرسمية في الدولة، هل يجب أن يكون المهر بمقدار مهر الزهراء (عليها السلام) أو يمكن أن يكون أعلى؟

پرسش ۱۲۰:

می خواهم برای ازدواج پیش‌قدم و قیمت مهر در این زمان را جویا شوم، زیرا باید مقدم (پیش‌پرداخت) صداق و مؤخر آن در عقد رسمي در دفتر رسمي دولتی ثبت شود. آیا واجب است مهریه به اندازه مهریه حضرت زهرا (عليها السلام) باشد؟ یا می تواند بیشتر از آن نیز باشد؟

ج/ بيّنت في جواب سابق ما هو مهر الزهراء في هذا الزمن وفي أي زمن، وهو قيمة أثاث بيت لشخصين، وهذا هو المعيار، أي أن المهر هو مبلغ يؤثر به البيت الذي سيعيش فيه الزوجان.

پاسخ:

در پاسخ پیشین بیان کردم که مهر حضرت زهرا (عليها السلام) در این زمان و هر زمانی چقدر است و ارزش آن، قیمت اثاث خانه برای دو نفر هست و این، معيار است؛ یعنی مهر مبلغی است که اثاث خانه‌ای که زن و شوهر در آن زندگی خواهند کرد چیده شود.

وإذا كنت تريـد رقمـاً أو مـبلغـاً معـيناًـ كـحدـ أعلىـ فـالـأـفـضـلـ أـنـ لاـ يـتـجاـوزـ مـبلغـ المـهرـ ماـ قـيمـتهـ أـربـعـينـ مـثـقالـ ذـهـبـ عـيارـ ثـمـانـيـةـ عـشـرـ أوـ ماـ يـعادـلـهـماـ بـأـيـ عمـلـةـ،ـ وـإـذـاـ أـرـيدـ تقـسيـمـ المـهرـ إـلـىـ جـزـءـ يـدـفعـ كـمـقـدـمـ وـجـزـءـ كـمـؤـخرـ فـتـقـسـمـ الـقـيـمةـ الـمـذـكـورـةـ عـلـيـهـمـاـ.

اگر شما مایل هستی عدد یا مبلغ معینی را به عنوان حداکثر مهر بدانی، بهتر است مبلغ مهریه از قیمت چهل متقابل طلای هجده عیار یا معادل آن به هر شکلی- تجاوز نکند، و اگر می خواهی مهریه را به بخشی که ابتدا پرداخت شود و بخشی که بعداز آن پرداخت می شود تقسیم کنی، قیمت مذکور را به دو بخش گفته شده تقسیم کن.

والأفضل - عموماً - تجنب أي مهر مرتفع حتى وإن كان الزوج ميسوراً؛ لأنه سُنّة سيئة في المجتمع المؤمن، فمن بركة المرأة قبولها بمهر قليل ومن شؤمها رفع المهر والتفاخر.

بهطورکلی بهتر است از مهریه بالا اجتناب شود حتی اگر شوهر متمن باشد؛ زیرا این کار سنت زشتی در جامعه مؤمن است. از مصاديق بابرکت بودن زن این است که مهریه کم را بپذیرد و از مصاديق شوم بود او، بالا بردن مهریه و فخر فروشی است.

س / ١٢١ / أنصارية تم تطبيقها لكونها آمنت بالإمام (عليه السلام) وزوجها يشرب الخمر، أخذوا منها أطفالها، وعند التوجه للمحاكم الرسمية تم الاتفاق بين محاميها ومحامي مطلقها رسمياً أن تعيش مطلقة منفصلة مع أطفالها. والصرف عليها وعلى الأطفال وتهيئة سكن لها وأطفالها شرط أن لا تتزوج فإن تزوجت يأخذ الأطفال والسكن والمصرف.

فهل هي ملزمة شرعاً بهذا الاتفاق ولا تتزوج إلا بعلمه، وهل يحق لها أن تعقد دون دراية مطلقها ويكون العيش مع أطفالها وتهيئة المسكن والمصرف عليها وأطفالها يحل لها في حالة أرادت أن ترتبط بأنصاري بزواج شرعي؟

پرسش ۱۲۱ :

یکی از خانم‌های انصاری به دلیل اینکه به امام (عليه السلام) ایمان داشته و شوهرش شراب می‌نوشیده کارش به جدایی و طلاق کشیده شده است. آن‌ها فرزندانش را از او گرفته‌اند در حالی در دادگاه رسمی توافق حاصل شده بین طرفین این بوده که این زن جدا شود و به همراه فرزندانش جداگانه زندگی کند و اینکه شوهر سابق هزینه‌های مصرفی زن و فرزندانش را پرداخت و مسکن آن‌ها را تأمین کند به شرط آنکه آن زن ازدواج نکند و اگر ازدواج کند بچه‌ها، مسکن و هزینه‌ها گرفته شود.

آیا این زن شرعاً ملزم به رعایت این توافق است و بدون در جریان دادن شوهر سابقش نمی‌تواند ازدواج کند؟ و آیا او حق دارد بدون آنکه شوهر سابقش متوجه بشود به عقد کسی دربیاید؟ و آیا زندگی با فرزندانش و استفاده از مسکن

و مخارج شوهر سابقش برایش حلال است، در صورتی که بخواهد با یک مرد انصاری ازدواج شرعی کند؟

ج/ مسأله زواجها تبقى بيدها وليس لأحد منها من الزواج، ومسأله الأطفال ترجع لعمر الأطفال وحالهم. عموماً إذا كان الأب غير مؤمن فشرعياً الأطفال من حق الأم المؤمنة.

پاسخ:

مسئله ازدواجش به دست خودش است و احدي حق منع او از ازدواج کردن را ندارد؛ اما موضوع فرزندان برمي گردد به سن و وضعیت کودکان؛ و به طور کلی اگر پدر مؤمن نباشد شرعاً فرزندان جزو حقوق مادر مؤمن به حساب می آيند.

س ۱۲۲ / إحدى الأخوات في إيران شرطت في عقدها أن تأخذ مهرها في أي وقت تطلب به، والآن بعد مرور كم سنة من زواجها بسبب بعض الأمور طالبت بمهرها من زوجها، ولأن زوجها لا يستطيع أن يدفع لها مهرها نقداً وحسب قانون إيران تحكم المحكمة بجز أمواله، وإذا كان الزوج ليس له أموال أو أملاك فقط سهمه من الورث فإن المحكمة الإيرانية تحكم بجز وتوقيف سهمه من الورث وبيعه حتى مع عدم رضا باقي الورثة، مثلاً الأم والأخوة الذين لديهم سهم في الورث الذي سوف يباع والذي للرجل سهم منه، وإذا اعترض باقي الورثة ولم يوافقوا ببيع الورث تجبرهم المحكمة الإيرانية بدفع سهم الرجل وإعطاء الزوجة مهرها منه، الآن السؤال هو: هل هذا الأمر جائز شرعاً، يعني مع وجود كل هذه الشروط التي تؤدي إلى عدم رضا باقي الورثة وتضليلهم فإن المحكمة تعطي مهر المرأة بهذه الطريقة؟

پرسش ۱۲۲ :

یکی از خواهان در ایران ضمن عقدش شرط نمود که مهریه اش را هر وقت که بخواهد دریافت کند و اکنون پس از گذشت یک سال از ازدواجش به خاطر بعضی مسائل از شوهرش درخواست مهریه کرده است. ازانجاکه شوهرش توانایی دادن مهریه به صورت نقدی را ندارد بر اساس قانون ایران، دادگاه حکم به مصادره اموالش داده است تا از طریق این املاک و اموال مهریه همسرش به او داده شود و اگر شوهر اموال و املاکی نداشته جز سهم الارث نداشته باشد، دادگاه ایرانی حکم به مصادره و توقيف سهم شوهر از ارث و فروش آن را می دهد؛ حتی اگر سایر ورثه راضی نباشند؛ مثلاً مادر و برادرانی که سهمی در ارثی دارند که فروخته می شود و مرد نیز سهمی در آن دارد. اگر بقیه ورثه اعتراض کنند و با فروش ارث موافقت نکنند، دادگاه ایران آنان را به دادن سهم

مرد و پرداخت مهریه همسر از آن مجبور می‌کند. حال پرسشی مطرح می‌شود: آیا این مسئله ازنظر شرعی جایز است؟ یعنی با وجود همه این شروطی که به عدم رضایت و در تنگنا قرار گرفتن سایر ورثه منجر می‌شود، دادگاه مهریه این زن را از این راه بدهد؟

ج/ جائز، ولکن الاولی هو الإحسان بين الزوجين، وأن تصر على زوجته - إن كان في عسر - حتى يرزقه الله.

پاسخ:

جایز است؛ ولی شایسته‌تر احسان و نیکی بین زوجین هست و زن - هر چند در سختی باشد- در این خصوص صبر پیشه کند تا خداوند روزی اش را عطا فرماید.

س ۱۲۳ / مكتوب في كتاب الشرائع في باب النكاح: أن الدخول بالمرأة قبل أن تبلغ تسعًا محرماً. فهمت من ذلك أنه يجوز الدخول بالفتاة بدءاً من ۹ سنوات.

پرسش ۱۲۳ :

در کتاب شرایع در قسمت ازدواج نوشته شده است: «نزدیکی با زن قبل از اینکه به سن نه سالگی برسد حرام است». از این مطلب چنین برداشت کردم که از ابتدای سن نه سالگی نزدیکی با زن جایز است.

من خلال عملي ومحيطي واجهت كثير من الحالات التي تتعرض فيها الفتاه لأضرار بدنية جسيمة نظراً لعدم تحمل جسدها بعد للعلاقة الجنسية مع الزوج. كما أن في مجتمعنا وعصرنا اليوم الفتاه في مثل هذا السن ما زالت تعتبر طفلاً وليس عندها النضج العقلي والجسدي الكافي لتحمل واجبات ومسؤوليات عقد بهذه الأهمية. فلماذا أحل الله سبحانه وتعالى زواج الفتاه في هذا السن المبكر؟ وهل صحيح إنه يجوز تزويج الفتاه منذ ولادتها؟

با توجه به حرفة و محيط اطرافم در بسیاری موارد با دخترانی رو به رو شده ام که با توجه به اینکه بدنشان تحمل رابطه جنسی با شوهر را ندارد دچار آسیب های بدنی می گردند. همان طور که در جامعه امروز و زمانه ما می بینیم که دختران در این سن و سال کودک محسوب می شوند و هنوز آمادگی عقلی و جسمانی کافی برای بر عهده گرفتن واجبات و مسؤولیت های پیمانی با این درجه از اهمیت را ندارند. پس برای چه خداوند سبحان و متعل ازدواج با دختران را در این سن و سال کم اجازه فرموده است؟ و آیا صحیح است که ازدواج با دختران از زمان ولادتشان جایز باشد؟

ج/ بالنسبة لجواز زواج البنت في عمر تسع سنوات في الإسلام هو عبارة عن بيان حدود الحالة الشرعية، وليس هو القانون الذي تعمل به الحكومة الإلهية فيما لو تسلّى ل الخليفة الله الحكم ووضع قانون الأحوال الشخصية.

پاسخ:

موضوع جایز بودن ازدواج دختران نهاده در اسلام عبارت است از بیان حدود وضعیت شرعی، و اگر شرایط حکمرانی برای خلیفه خداوند مهیا گردد و قانون احوال شخصی افراد را وضع نماید، این قانونی نیست که (الزاماً) حکومت الهی طبق آن عمل کند.

فلو بسط الأمر ل الخليفة الله يمكن أن يضع قيوداً تمنع زواج البنت دون سن يضمن فيه عادة اكتمال نمو الأعضاء التناسلية للأنثى البشرية، لأن يتشرط وجود ضرورة لهذا الزواج، وأن تكون الحالة الجسمانية للفتاة بحسب فحص طبي رسمي مناسبة للزواج... الخ. وعموماً تشريع حلية هذا النوع من الزواج في الشريعة الإسلامية لا يعني أنه الحالة الطبيعية كما تبين، بل هو مجرد الحد الأقصى الذي يمكن أن تتزوج فيه الفتاة عند الضرورة، فمثلاً لو تصورنا أن كارثة حصلت على الأرض وبقي أفراد فقط من الجنس البشري أو من المؤمنين فعندما تكون مسألة الزواج المبكر والإنجاب المبكر - معأخذ احتياطات الأمان - ضرورة لحفظ الجنس البشري أو لحفظ على المؤمنين، وإلا فسيزيد احتمال تعرض الجنس البشري للانقراض، ومن يفهم نظرية التطور وكيف تعمل المنظومة الجينية في الطبيعة يفهم ما أقول، فلو لم تكن هناك أهمية للزواج المبكر - أو لنقل استعداد الأنثى البشرية للتلقيح في سن مبكرة - في الحفاظ على الجنس البشري في وقت سابق من تطور "الهومو" لما تطور جسم الأنثى بهذه الصورة بحيث يكون مهيأ للتلقيح في سن مبكرة.

بنابراین اگر امر برای خلیفه خدا گسترش یابد می‌تواند قیدهایی را برای منع کردن ازدواج دختران کمتر از سنی که به طور معمول اعضای تناسلی زنانه‌شان کامل نشده باشد وضع نماید - همان‌طور که وجود ضرورتی برای این نوع ازدواج شرط می‌باشد - و اینکه وضعیت جسمانی دختران از نظر معاینات پزشکی قانونی برای ازدواج مناسبت داشته باشد و.... و به طور کلی حلال دانستن این نوع ازدواج در شریعت اسلام - همان‌طور که بیان شد - دلالتی بر طبیعی بودن این وضعیت ندارد بلکه این تشريع تنها بیانگر نهایتی است که در آن سن دختران جوان در صورت وجود ضرورت - امکان ازدواج پیدا می‌کند. به عنوان مثال اگر تصور کنیم که فاجعه‌ای در روی زمین رخ دهد و تنها اندکی از نوع بشر یا از مؤمنان باقی بمانند، در چنین وضعیتی مسئله ازدواج و زادآوری زودهنگام با

در نظر گرفتن اقدامات احتیاطی- به جهت ضرورت حفاظت از نوع بشر و یا حفظ مؤمنان خواهد بود و گرنه احتمال انقراض نوع بشر بیشتر خواهد شد. کسی که نظریه تکامل و چگونگی عملکرد مجموعه زن‌ها را در طبیعت درک می‌کند آنچه من می‌گویم را (به‌خوبی) خواهد فهمید. در این مورد به خصوص اگر ضرورتی برای ازدواج زودهنگام یا به عبارت دیگر آمادگی جنس ماده نوع بشر برای لقادیر در سنین پایین- در محافظت از نوع بشر در ادوار پیشین تکامل «هومو»‌ها وجود نمی‌داشت، بدین نوع مؤنث به این صورت تکامل نمی‌یافتد؛ یعنی به صورتی که آمادگی تلقیح در سنین پایین را داشته باشد.

أَمَا مَا يَخْصُّ تَطْبِيقَ بَعْضِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ لِهَذَا التَّشْرِيعِ دُونَ ضَوَابطٍ
وَتَسْبِيبِهِمْ بِأَضْرَارِ جَسَدِيَّةٍ لِلْفَتَيَاتِ فَهَذَا خَطَأُهُمْ وَلَيْسَ خَطَا الشَّرِيعَةُ، فَلَيْسُوا هُمْ
وَلَا فَقَهَائِهِمْ مُؤْهَلِينَ لِتَطْبِيقِ الشَّرِيعَةِ وَلَا مَعْرِفَةٌ حَدُودُهَا التَّامَّةُ، وَلِهَذَا جَعَلَ اللَّهُ
الْتَطْبِيقَ مَهْمَةً خَلِيفَةَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ.

اما در مورد آنچه برخی از پیش خودشان این حکم شرعی را پیاده می‌کنند آن هم بدون ضوابطش و باعث آسیب رسانیدن جسم دختران جوان و کم سن و سال می‌شوند، این خطا ای از سوی آن‌ها است و خطا شریعت نیست. نه آن‌ها و نه فقهایشان، نه شایستگی پیاده‌سازی شریعت را دارند و نه شناخت حدود آن به صورت کامل. از همین رو خداوند موضوع تطبیق و پیاده‌سازی را بر عهده خلیفه و جانشین خود در زمینش قرار داده است.

س ۱۲۴ / هل تغير بعض أحكام الشريعة المتعلقة بالآحوال الشخصية في بعض الحالات تبعاً للتغير الظروف الاجتماعية والاقتصادية عبر الزمن؟
پرسش ۱۲۴ :

آیا با توجه به تغییر شرایط اجتماعی و اقتصادی در طول زمان، برخی احکام شرعی مربوط به احوالات شخصی در برخی حالات تغییر می‌کند؟

فهمت أن للرجل حقوقاً أكثر من المرأة لأن مسؤولياته وواجباته أكثر من المرأة، ولكن ماذا إذا أخل الرجل بهذه المسؤوليات ولم يقم بها، فهل تستمر هذه الحقوق أم تسقط؟ مثلاً الزوج الذي لا ينفق على أسرته ولا يهتم بأولاده وليس له أي وجود معنوي أو مادي في حياتهم فيقع عاتق الإعالة والتربية كله على المرأة، فهل ما زال لمثل هذا الزوج حقوق؛ مثل الطاعة والقوامة وغيرها؟

اینگونه متوجه شده‌ام که حقوق مردان بیشتر از حقوق زنان است زیرا مسؤولیت‌ها و تکالیف مرد بیشتر از زن هست. اما چه می‌شود اگر مرد وظایفش

را به درستی انجام ندهد و آن‌ها را به انجام نرساند؟ آیا در این صورت حقوقش همچنان پابرجا خواهد بود یا ساقط می‌گردد؟ به عنوان مثال مردی که خرجی خانواده‌اش را نمی‌دهد و اهمیتی برای فرزندانش قائل نمی‌شود گویی او هیچ وجود مادی یا معنوی در زندگی آن‌ها ندارد و قوام خانواده و تربیت، همگی بر عهده زن افتاده باشد؛ آیا باز هم این شوهر چنین حقوقی دارد؟ حقوقی مثل اطاعت شدن، سرپرستی و سایر موارد؟

في المجتمعات العربية والإسلامية توجد للأسف ظاهرة الأسر التي تعيلها نساء إما بمفردها لقصير الزوج أو غيابه، أو مشاركة مع الزوج بسبب الظروف الاقتصادية الطاحنة وتسلط الطواغيت، فما تأثير ذلك على المعادلة المذكورة أعلاه (الزوج له حقوق أكثر لأنه هو المسؤول)؟

متأسفانه در جامعه‌های عربی و اسلامی خانواده‌هایی یافت می‌شوند که به دلیل کوتاهی شوهر یا نبودش، این خانواده‌ها را زنان به تنها یی اداره می‌کنند و یا به دلیل وجود شرایط سخت اقتصادی و تسلط طاغوتیان با شوهرانشان مشارکت دارند. تأثیر این وضعیت بر معادله مذکور چیست؟ (اینکه شوهر حقوق بیشتری دارد چون او مسئول است).

ج/ تغیر الأحكام يعود لخليفة الله في كل زمان، فالأحكام يمكن أن تتغير وتتسخ، وهذا أمر ذكرته سابقاً.

پاسخ:

تغییر احکام در هر زمان به خلیفه و جانشین خدا بازمی‌گردد؛ بنابراین احکام می‌توانند تغییر کنند یا منسوخ گردند، و بنده پیش‌تر این مطلب را یادآور شده‌ام.

س/ ۱۲۵ / قال تعالى: ﴿وَإِنِ امْرَأٌ حَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ اغْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأَخْضَرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ [النساء: 128]. ما هو نشوز الزوج بالتحديد؟ وهل توجد في الشريعة عقوبة للزوج الناشر؟ وما هو حكم الزوج الذي يهمل بيته وزوجته وأولاده؟

پرسش ۱۲۵:

حق تعالی می‌فرماید: (و اگر زنی از بی‌مهری یا بیزاری شوهرش بیمناک باشد، بر آن دو گناهی نیست که هر دو در میان خود طرح سازش و آشتی افکنند، که سازش بهتر است ولی

بُخل و فرومایگی بر نفوس حضور (و غلبه) دارد، و اگر نیکی و پرهیزگاری پیشه کنید قطعاً خدا به هر چه انجام می‌دهید آگاه است) (النساء ۱۲۸). تعریف «نشوز» (بی‌مهری و ناسازگاری) مرد چیست؟ و آیا در شریعت عقوبتی برای مرد ناشز (ناسازگار) وجود دارد؟ و حکم مردی که نسبت به خانه، همسر و فرزندانش بی‌توجهی می‌کند چیست؟

ج/ مسأله نشوز الزوج قد ذكرتها في "الشائع"، وهو أن يمنعها حقوقها أو بعض حقوقها، ولها أن تقاضيه.

پاسخ:

مسئله نشوز مرد را در کتاب شرایع بیان کرده‌ام و به این معنی است که مرد همه یا برخی حقوق زن را منع می‌کند و زن حق مطالبه و دریافت آن‌ها را دارد.

س/ ۱۲۶ / عندما نتكلم عن ضرب الزوجة الناشز في الإطار الديني يتفق الجميع أنه يجب أن يكون ضرباً غير مبرح، ولكن عندما نأتي للواقع المعاش يختلف الوضع كثيراً ويكثر الضرب المبرح والإيذاء البدني للزوجة. فما هي حدود الضرب للزوجة الناشز بالتحديد، وما هي عقوبة الزوج الذي يتعدى هذه الحدود؟ وألا يكون تقويم وإصلاح النفوس أجدى وأولى أن يكون بالصبر والمعاملة الحسنة بدلاً من الإيذاء الجسدي الذي يولد شعوراً بالمهانة؛ خاصة إذا كان تجاه شخص أضعف منه وفي حمايتك ورعايتك؟

پرسش ۱۲۶ :

وقتی در مورد زدن زن ناشزه (نافرمان) در حوزه دین صحت می‌کنیم همه اتفاق‌نظر دارند که زدن نباید با شکنجه و درد و عذاب همراه باشد ولی وقتی به واقعیت زندگی می‌رسیم مشاهده می‌کنیم که وضعیت بسیار متفاوت است و ضرب و شتم بدنی همسر بسیار اتفاق می‌افتد. بهطور دقیق حدود زدن زن ناشزه چیست؟ و سزای مردی که از این حدود تجاوز می‌کند چیست؟ و آیا قوام بخشی و اصلاح نفوس با صبر و رفتار نیکو شایسته‌تر از آزار جسمانی که احساس خواری و زبونی را به دنبال دارد نیست؟ بهخصوص هنگامی‌که طرف مقابل ضعیفتر از شما و مورد حمایت و پشتیبانی شما باشد؟

ج/ ضرب الزوجة ليس حالة طبيعية أو الحالة التي يصح العمل بها عادة، بل في الدولة الإلهية لو أقامت الزوجة دعوى ضرب على الزوج ينظر فيها، ولو وجد الزوج مذنباً يعاقب.

پاسخ:

کتک زدن زن یک وضعیت طبیعی و یا وضعیتی که به طور معمول عمل به آن صحیح باشد نیست، بلکه در حکومت الهی اگر زن به دلیل کتک زدن شوهر اقامه دعوی کند به دعوا پیش رسیدگی و اگر مرد خطایی مرتکب شده باشد مجازات می شود.

س ۱۲۷ / إنی امرأة متزوجة منذ ۸ سنين وزوجي يعمل والحمد لله، لكن إلى اليوم لا نملك بيتاً ولا سيارة ولا أي شيء، وعندما يمرض أحد أولادي أو أريد شيئاً لا يوجد لدى مال، فهو عندما يستلم الراتب كل شهر لا يعطينا إلا القليل من أجل الطعام، والباقي يتبرع به أو يعطيه، أحياناً يعطيه لأشخاص غير محتاجين أو يطلبون المال لأشياء غير ضرورية وأنا وأولادي نبقى محتاجين. ما نظرك أو حكمك على زوجي؟ عندما تكون عندي أموال أشاركه ولكنه يشارك بماله الآخرين، وعندما أقول له إنني غير راضية عن هذا يقول لي غير مهم رضاك، فهل كلامه صحيح؟

پرسش ۱۲۷ :

زنی هستم که هشت سال است ازدواج کرده‌ام و شوهرم -به‌حمد الله- کار می‌کند، ولی تا امروز نه خانه‌ای در تملک داریم و نه خودرویی و نه هیچ‌چیز دیگری. هر وقت یکی از فرزندانم بیمار می‌شود یا چیزی را می‌خواهم، پولی نداریم. وقتی همسرم حقوق ماهیانه‌اش را دریافت می‌کند جز اندکی آن هم برای غذا به ما نمی‌دهد و باقی را اهدا می‌کند یا می‌بخشد. گاهی او پول‌هارا به کسانی که نیازمند نیستند می‌بخشد و یا دیگران برای چیزهایی که ضروری نیست از او پول می‌گیرند درحالی‌که و من و فرزندانم محتاج باقی می‌مانیم. رأی شما و حکم شما درباره همسرم چیست؟

هر وقت من پولی داشته باشم با او مشارکت می‌کنم ولی او پولش را با دیگران شریک می‌شود و هر وقت به او می‌گوییم من از این وضعیت راضی نیستم می‌گوید رضایت تو برایم مهم نیست. آیا این سخن او درست است؟

ج/ الواجب على الزوج هو أن يوفر النفقة الواجبة لعائلته، وله حق التصرف بماله الباقى كيما يشاء سواء ينفقه على عائلته، أم على نفسه، أم ينفقه في وجوه الخير التي يرضها الله.

پاسخ:

بر شوهر واجب است که نفقة واجب را برای خانواده‌اش فراهم کند و حق تصرف در باقی اموالش در اختیار خودش است، هرگونه که خودش صلاح

بداند، چه برای خانواده‌اش هزینه کند، چه برای خودش و یا در راه‌های خیری که مورد رضای خداوند است اتفاق نماید.

س/ ۱۲۸ / أحد الانصار زوجته لا تصلی وهي أنصارية أيضاً، وقد بذل كل ما بوسعه على أن تلتزم بصلاتها واستعمل كافة السبل الشرعية على أن يجعلها تصلی ولكن بدون فائدة، هل يجوز له ضربها على الصلاة أو يطلقها؟
پرسش ۱۲۸:

زن یکی از انصار در حالی که خودش هم جزو انصار است نماز نمی‌خواند و (شوهرش) هر چه در توان داشته به او بخشیده تا به نمازش پایبند شود و همه راه‌های شرعی را به کار گرفته تا همسرش نماز خوان شود ولی فایده‌ای نداشته است. آیا می‌تواند به خاطر نماز خواندن او را کتک بزند و یا طلاقش بدهد؟

ج/ ينصحها ويعضها ويشجعها على الصلاة ويستمر على هذا الأمر، ولا يضربها ولا يطلقها.

پاسخ:

نصیحتش کند، مو عظه‌اش کند و به نماز خواندن تشویقش کند و به همین وضعیت ادامه بدهد. کتش نزند و طلاقش ندهد.

س/ ۱۲۹ / هل يحق لأنصاري أن يشتم ويسب ويضرب زوجته، وكل خطأ يحصل في البيت يترك اللوم عليها؟

پرسش ۱۲۹:

آیا مرد انصاری حق دارد همسرش را مورد ضرب و شتم قرار دهد، به او فحاشی کند و برای هر خطأ و اشتباهی که در خانه اتفاق می‌افتد همسرش را مورد سرزنش قرار دهد؟

ج/ أكيد الشتم والسب غير جائز، وهذا أمر مفروغ منه. والمفروض العلاقة بين الزوجين علاقة ود ومحبة وليس تنافر، والمطلوب من الطرفين العمل على ذلك.

پاسخ:

به‌هیچ‌وجه کتک زدن و فحاشی کردن جایز نیست، و این (از مردانگی) به دور است. رابطه بین زن و شوهر باید از نوع رابطه دوستی و محبت‌آمیز باشد، نه تنفر و ناسازگاری! و از هر دو طرف انتظار می‌رود که بر همین منوال عمل کنند.

س/ ۱۳۰ ورد بأنه لا يجوز للواطئ أن يتزوج أم وأخت الموطوء، ماذا لو كان الواطئ لم يبلغ سن التكليف فهل يقع التحرير أيضاً؟ وماذا لو كان الشخص شاكاً في البلوغ عندما فعل هذا الفعل الخبيث؟

پرسش ۱۳۰:

گفته شده است که لواط کننده نمی‌تواند با مادر و خواهر لواط شونده ازدواج کند. اگر لواط کننده به سن تکلیف نرسیده باشد وضعیت این حکم به چه صورت است؟ و اگر فرد شک داشته باشد که هنگام انجام این عمل خبیث به سن بلوغ رسیده است یا نه وضعیت به چه صورت خواهد بود؟

ج/ في الفرضين لا يحرم.

پاسخ:

در هر دو حالت (ازدواج) حرام نیست.

س/ ۱۳۱ كيف تعرف المشهورة بالزنا، وهل يجوز أن يفسخ العقد المنقطع إذا كان الاتفاق سنة ولكنه شك بعد التزام المرأة، وللخلاص من الإشكال هل يجوز الفسخ بعد الدخول؟

پرسش ۱۳۱:

زن شهره به زنا چگونه شناخته می‌شود؟ اگر مدت عقد موقت یک سال باشد ولی مرد به عدم التزام و پایبندی زن شک داشته باشد، آیا جائز است عقد موقت را فسخ کند؟ آیا فسخ کردن بعد از نزدیکی جائز است؟

ج/ المشهورة بالزنا تعرف من خلال كونها مشهورة في محيطها الاجتماعي بممارسة الفاحشة، ويجوز له فسخ عقد الزواج المنقطع في أي وقت شاء.

پاسخ:

زنی که در محیط اجتماعی اش به فاحشه گری شناخته شده باشد، معروف به زنا شناخته می‌شود و مرد می‌تواند هر وقت بخواهد عقد ازدواج موقت را فسخ کند.

س/ ۱۳۲ ورد في كتاب الشرائع الجزء الثالث النص التالي: (لو حملت من الزنا، ثم طلقها الزوج اعتدت بالأشهر لا بالوضع. ولو وطئت بشبهة ولحق الولد بالواطئ بعد الزوج عنها ثم طلقها الزوج، اعتدت بالوضع من الواطئ، ثم استأنفت عدة الطلاق بعد الوضع)،

پرسش ۱۳۲:

متن زیر در کتاب شرایع جلد سوم آمده است: (اگر زن از زنا حامله شود و سپس شوهرش او را طلاق دهد، باید با گذراندن ماهها (سه ماه) عده نگه دارد نه با وضع حمل- و اگر اشتباهاً با او نزدیکی شده باشد و حامله شود، به دلیل دوری شوهر از او فرزند به آن شخص نسبت داده شود، سپس شوهر زن را طلاق دهد، با وضع حمل از شخصی که اشتباهاً با او نزدیکی کرده عده نگه می‌دارد و بعداز آن عده طلاق از شوهرش را نگه می‌دارد).

فهل التي حملت من الزنا ولم يكن لها زوج عليها عدة معينة؟ وهل يجوز الزواج منها سواء من قبل الذي زنا بها، أو من غيره في أثناء حملها؟
آیا زنی که از زنا حامله شده و شوهری نداشته باشد باید عده معینی نگه دارد؟ و آیا ازدواج با او در ایام حامله بودنش چه از طرف شخصی که با او زنا کرده یا از سوی کسان دیگر جایز است؟

ج/ ليس عليها عدة، ويجوز أن تتزوج أثناء حملها من الذي زنا بها، ويكره من غيره.

پاسخ:

عدهای ندارد، و جایز است که در زمان حامله بودنش باکسی که با او زنا کرده ازدواج کند و ازدواج با دیگران مکروه است.

س/ ١٣٣ / توجد أنصارية قبل أكثر من ست سنوات غرق زوجها في البحر هو والمجموعة التي سافر معها ولم يغثروا على جثته كباقي المجموعة، ولكنها لم تعتمد عدة الوفاة، الآن تقدم لخطبتها أحد الأنصار فهل يجب عليها قضاء العدة ليصح زواجها منه، أو ماذا تفعل؟

پرسش ١٣٣ :

شوهر زنی انصاری به همراه مسافرانی که همراهش بودند بیش از شش سال است که در دریا غرق شده‌اند و هیچ اثری از او و سایرین به دست نیاورده‌اند؛ اما این زن عده وفات را نگه نداشته است. اکنون یکی از برادران انصاری برای خواستگاری از او پیش‌قدم شده است. آیا واجب است این زن قضای عده را به‌جا آورد تا ازدواجش با او صحیح باشد؟ یا کار دیگری باید انجام دهد؟

ج/ عليها أن تعتمد بعدة الوفاة أولاً.

پاسخ:

باید ابتدا عده وفات را نگه دارد.

س / ۱۳۴ هنا في أستراليا عندما ي عمل الشخص بالصورة الصحيحة ينقطع راتبه وكذلك راتب زوجته وأحياناً ممكן يصل القطع إلى راتب الأطفال، فيصبح الأمر صعباً وخصوصاً عندما يريد أن يسافر سوف يتركهم بدون راتب فيصبح الاعتماد على ما يحصل من عمله. فهنا العراقيون وكذلك بعض الأنصار حتى يتخلصوا من هذه المشكلة ويعملوا على راحتهم ولا يتضرر راتب الزوجة أو الأطفال وفوائد كثيرة أخرى يخبروا الحكومة الاسترالية بعملية الانفصال عن زوجته، والانفصال عند الحكومة الاسترالية لا يعني الطلاق وإنما درجة أقل من الطلاق، وهو مجرد ملء استماراة، فما هو الحكم الشرعي؟

پرسش ۱۳۴ :

اینجا در استرالیا وقتی کسی به صورتی قانونی و صحیح کار می‌کند حقوق خودش و همسرش و گاهی حقوق کودکانش نیز قطع می‌شود؛ درنتیجه کار دشوار می‌شود و بهخصوص وقتی که مرد می‌خواهد به مسافت برود و آن‌ها را بدون هیچ حقوقی رها کند که در این صورت تنها بر ماحصل کارکرد او تکیه می‌شود.

اینجا عراقی‌ها و همچنین برخی انصار برای خلاص شدن از این مشکل و اینکه بتوانند به راحتی کار کند و حقوق زن و فرزندان قطع نشود و همچنین برای بهره‌مندی از فواید بسیار دیگر، به دولت استرالیا می‌گویند که از همسرشان جدا شده‌اند. جدا شدن از نظر حکومت استرالیا به منزله طلاق نیست بلکه درجه پایین‌تری از طلاق هست و تنها در حد پر کردن چند فرم است. حکم شرعی این کار چیست؟

ج / الانفصال بحسب المذكور في السؤال لا يعتبر طلاقاً وتبقى زوجته شرعاً.

پاسخ:

با توجه به آنچه در این پرسش گفته شده، جدایی به معنی طلاق نیست و زن به عنوان همسر شرعی اش باقی می‌ماند.

* * *